

בס"ד ח באב, תשפ"ג | 26.7.2023

שולחנה של מזכ"לית | תמרור אזהרה עם עשייה של נחמה | שרה עברון

בְּשָׁנֵי קְצוֹת הַמָּקֵל | הַנוֹטָה לְהִשָּׁבֵר
יֵשׁ קֶצֶה | הָעֵמֶס מִשְׁקָלוֹ וּמִבְּקֵשׁ לְשִׁבֵר
אִם אֶפְשֵׁר | לְחִתִּיכוֹת לֹא שׁוֹת
כָּל קֶצֶה חוֹשֵׁב | כִּי הוּא הוּא הַמָּקֵל
עַל כָּל קְצוֹתָיו...

בְּבְרִיחָה מִן הַבְּעִירָה | נְסוּגִים הַקְּצוֹת לְמֶרְזָז
נִפְגָּשִׁים בְּנִקְדָּה | לֹא מְדִיקֵת כָּלֵל
בְּקֶצֶה הַבוֹעֵר נוֹתְרוֹ | נִכְסֵי צֶאֱן הַבְּרָזֵל
שֶׁל הַקְּצוֹת. | לֶאֱן עֲכָשִׁיו?

(מתוך 'קמעה קמעה' - אסופת שירים 2023 | אופיר לויס)

אני חשה שאנו זקוקים גם לתמרור האזהרה של האבל, וגם לעשייה של נחמה.

יואב הלר (הרבעון הרביעי), אחד מאורחינו בכנס ההנהגות בשבוע שעבר, דיבר על חשיבותה של התקווה, התקווה שונה מהאופטימיות. התקווה היא פעולה אקטיבית לתיקון ושיפור, ועושים אותה גם אם לא ברור שנצליח, וגם אם הדרך ארוכה וקשה.

פתחתי את השבוע בקריאה להשתתפות בתפילה ובשרשרת אנושית מהכותל לכנסת ישראל. האירוע ההמוני בו השתתפו רבים מתנועתנו, היה מעצים ועוצמתי וזכה לתהודה רחבה. זה לא שינה את המציאות של העימותים והסערה של יום המחרת – לא בחקיקה בכנסת ולא במחאה ברחובות ירושלים ותל אביב.

התחושות הן קשות עד מאד, מכל צדי המתרס. אנו ממשיכים לפעול כמיטב יכולתנו, בשיתופי פעולה עם גופים נוספים, ובבניית תוכניות לטווח בינוני וארוך כי ברור לכולנו שהקרע בין חלקי העם גדול, ותידרש עבודת עומק. כל מי שיכול נקרא להירתם, וגם אנחנו כתנועה נמצאים שם.

בשבועות הללו מגיעים לשיאם מפעלי הקיץ של נוער הקיבוץ הדתי, ומחלקת החינוך מתמודדת באומץ עם הסוגיות הבווערות בחברה הישראלית. השאלות הקשות ביותר מגיעות מהדור הצעיר, המתבונן בנו ושואל על עתידו ועתיד המדינה. כפי שעשיתי בשנה שעברה גם השנה אני זוכה ללמד ממשנת הקיבוץ הדתי. סמינר מסע באב לזכרו של מורדי שטיין ז"ל, מתמקד ברפורמה המשפטית.

בתו של מורדי שטיין ז"ל, הילה שטיין, פתחה את המסע בדברים קצרים אל משתתפי המסע:

"הבוקר אתם מתחילים מסע של יומיים, מסע לזכרו של אבא שלי, מורדי שטיין ז"ל. כולנו ראינו את התמונות מהרחובות אתמול ובחודשים האחרונים. "היפרדות", "שסע", "קיטוב" - מילים קשות שאנחנו נרתעים מהן, ובצדק..."

אנחנו נמצאים יום וחצי לפני ט' באב, יום שבו אנו אבלים על חורבן בית המקדש. מעבר לאבל על חורבן הבית, ישנו אבל גדול על הקרע החברתי שנפער בעם אז בעם ישראל... והנה, אנחנו לצערי נמצאים בקרע חברתי קשה. כל אחד מתבצר בעמדה שלו, ללא הקשבה ובחוסר סבלנות לשמוע את האחר.

אני מבקשת מכם, אתם - הנוער, הצעירים - תעזרו לנו לחבר, להיות יחד. יש לכם כוחות אדירים ויכולות שבעולם המבוגרים כבר קצת קהו. תלמדו סבלנות, אמפטיה והכי חשוב - ייחוס כוונות טובות. תאמינו שגם זה שעומד מולכם רוצה טוב...

אבא שלנו אהב מאד את עם ישראל והאמין בכל מאודו כי החיבור בין הקטבים בעם הוא חיוני להמשך קיומו של העם היהודי. הוא האמין שזה אפשרי על-ידי היכרות, שיח, לימוד משותף, חינוך ותרבות ובה בדיק הוא עסק במשך שנים".

המפגש שלי עם הנוער עסק בהיכרות עם דמותו של אמנון שפירא ז"ל, ובעיון באחר מהפרקים בספרו על המהפכות שחידשה היהדות בעולם, בפרק העוסק בדמוקרטיה.

אמנון הציג את הרעיון המהפכני של פרסום ושקיפות החוקים שחידשה התורה. הפרסום הכתוב של חוקי התורה יוצרים הגבלה על השלטון ובונים מציאות של: בקרה ציבורית, מחסום בפני עוולות, הגבלת השלטון המדיני, הגבלת השלטון הדתי, וכך הוא קשר בין ידיעת קרוא וכתוב ובין שלטון נאור. כאילו כיוון את דבריו אלינו כאן ועכשיו.

מי יתן שכוחות החיבור ואהבת חנים ילכו ויגברו ונצליח למצוא נתיב לחיבור ועשייה משותפת לטובת עם ישראל כולו.